

**Stanovisko hlavného kontrolóra PSK
k Záverečnému účtu Prešovského samosprávneho kraja za rok 2023**

Apríl 2023

Obsah

A	Všeobecná časť	3
A.1	Východisko spracovania správy	3
A.2	Zákonnosť predloženého návrhu	3
A.3	Metodická správnosť predloženého návrhu	3
A.4	Dodržanie informačnej povinnosti	4
A.5	Dodržanie povinnosti auditu.....	4
B	Rozpočet PSK	4
B.1	Rozpočtové hospodárenie.....	4
B.2	Schválený rozpočet a jeho zmeny	5
C	Plnenie rozpočtu PSK	6
C.1	Plnenie rozpočtu príjmov.....	6
C.2	Čerpanie rozpočtu výdavkov	7
C.3	Finančné operácie	9
C.4	Poskytnuté dotácie z rozpočtu PSK.....	10
D	Majetok PSK.....	10
E	Pohľadávky a záväzky PSK	11
E.1	Bilancia pohľadávok.....	11
E.2	Bilancia záväzkov.....	11
F	Peňažné fondy PSK	12
F.1	Rezervný fond.....	12
F.2	Fond nevyčerpaných dotácií	12
F.3	Investičný fond	13
F.4	Sociálny fond.....	13
G	Prehľad o stave a vývoji dlhu PSK.....	13
H	Výsledok hospodárenia PSK	14
I	Záver.....	15

V znení ustanovení § 19e ods. 1 písm. c) Zákona NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov predkladám odborné stanovisko k Návrhu záverečného účtu Prešovského samosprávneho kraja za rok 2023.

A Všeobecná časť

A.1 Východisko spracovania stanoviska

Pri spracovaní odborného stanoviska sa vychádzalo z predloženého zverejneného návrhu záverečného účtu Prešovského samosprávneho kraja.

A.2 Zákonnosť predloženého návrhu

Návrh záverečného účtu za rok 2023 je spracovaný v súlade s ustanoveniami Zákona NR SR č. 583/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zostavenie záverečného účtu je upravené § 16 ods. 1 až 12 citovaného zákona.

Údaje o plnení rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Návrh záverečného účtu je predložený na rokovanie zastupiteľstva v zákonom stanovenej lehote najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.

A.3 Metodická správnosť predloženého návrhu

Predložený návrh záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa § 16 ods. 5 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

- údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,
- bilanciu aktív a pasív,
- prehľad o stave a vývoji dlhu,
- údaje o hospodárení príspevkových organizácií v ich pôsobnosti,
- prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 a § 8 ods. 5 v členení podľa jednotlivých príjemcov, ak nie sú vyšším územným celkom zverejnené iným spôsobom,
- hodnotenie plnenia programov vyššieho územného celku.

Údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti návrh záverečného účtu neobsahuje, pretože PSK od svojho vzniku nevykonáva podnikateľskú činnosť.

A.4 Dodržanie informačnej povinnosti

Návrh záverečného účtu bol verejne sprístupnený v zákonom stanovenej lehote, t. j. najmenej 15 dní pred jeho schválením na úradnej tabuli PSK a na webovom sídle PSK v znení § 16 ods. 9 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a v znení § 9 ods. 3 zákona NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov.

A.5 Dodržanie povinnosti auditu

Prešovský samosprávny kraj si splnil povinnosť v znení § 16 ods. 3 Zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a v znení § 9 ods. 4 Zákona NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov a dal si overiť účtovnú závierku a hospodárenie podľa osobitného predpisu.

B Rozpočet PSK

B.1 Rozpočtové hospodárenie

Hospodárenie samosprávneho kraja bolo zabezpečované v znení legislatívneho rámca:

- Zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy o znení a doplnení niektorých zákonov,
- Zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti,
- Zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení,
- Nariadenia vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve,
- Opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie,
- Zásad rozpočtového procesu PSK,
- ostatných súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov, zásad a všeobecne záväzných nariadení (VZN).

B.2 Schválený rozpočet a jeho zmeny

Schválený rozpočet PSK pre rok 2023 bol spracovaný v znení návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023 až 2025 takým spôsobom, aby bol zabezpečený výkon samosprávnych funkcií kraja.

Rozpočet PSK pre rok 2023 bol zostavený v súlade s ustanovením § 10 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Pozostáva z bežného rozpočtu, tvoreného bežnými príjmami a bežnými výdavkami, kapitálového rozpočtu, ktorý tvoria kapitálové príjmy a kapitálové výdavky a z finančných operácií, ktoré sa členia na finančné operácie príjmové a finančné operácie výdavkové. Rozpočet PSK obsahuje finančné vzťahy k ŠR v rámci financovania prenesených kompetencií štátu v oblasti vzdelávania, finančné vzťahy k fondom EÚ, finančné vzťahy k rozpočtom rozpočtových a príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK, taktiež finančné vzťahy k peňažným fondom tvoreným PSK a k právnickým a fyzickým osobám pôsobiacim na území samosprávneho kraja, ktorým sa z rozpočtu PSK poskytovali dotácie v súlade s platnými osobitnými predpismi.

Rozpočet Prešovského samosprávneho kraja pre rok 2023 bol schválený na 3. zasadnutí Zastupiteľstva PSK dňa 12. decembra 2022 uznesením Z PSK č. 11/2022 ako vyrovnaný na sumu 261 070 000 € v tomto členení:

Tabuľka 1

Schválený rozpočet PSK v €	Príjmy	Výdavky
Σ	261 070 000	255 748 616
Bežný rozpočet	260 720 000	245 748 616
Kapitálový rozpočet	350 000	10 000 000
Finančné operácie	0	5 321 384

Súčasťou schváleného rozpočtu bola aj zmena stavu vybraných záväzkov a pohľadávok vo výške 3 050 000 €:

V priebehu roku 2023 bol schválený rozpočet zmenený rozpočtovými opatreniami. Zmeny rozpočtu boli realizované v súlade so Zákonom č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v súlade so Zákonom NR SR č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, Zásadami rozpočtového procesu PSK v platnom znení a v súlade s platnými uzneseniami zastupiteľstva samosprávneho kraja.

Po realizácii všetkých úprav bol rozpočet v nasledovnom členení:

Tabuľka 2

Upravený rozpočet PSK v €	Príjmy	Výdavky
Σ	361 406 359	465 341 285
Bežný rozpočet	297 888 593	272 375 294
Kapitálový rozpočet	63 517 766	191 965 991
Finančné operácie	109 553 125	5 618 199

C Plnenie rozpočtu PSK

C.1 Plnenie rozpočtu príjmov

Príjmy rozpočtu PSK v roku 2023 boli plnené z daňových príjmov, nedaňových príjmov, z grantov a transferov poskytnutých zo ŠR, z rozpočtu EÚ, zo zahraničia a zo samostatných rozpočtových príjmov vedených na samostatných účtoch.

Plnenie rozpočtu PSK v roku 2023 v príjmovej časti bolo nasledovné:

Tabuľka 3

Príjmy €	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Plnenie príjmov	Plnenie UR %
Príjmy celkom	261 070 000	361 406 359	363 844 844	100,67
Bežné príjmy	260 720 000	297 888 593	299 909 867	100,68
100 Daňové príjmy	162 000 000	172 112 000	170 015 107	98,78
200 Nedaňové príjmy	11 320 000	13 601 613	16 151 602	118,75
300 Grant a transfery	87 400 000	112 174 980	113 743 158	101,40
Kapitálové príjmy	350 000	63 517 766	63 934 977	100,66
200 Nedaňové príjmy	350 000	350 000	35 680	10,19
300 Grant a transfery	0	63 167 766	63 899 297	101,16

Objemovo najväčšie neplnenie príjmov k upravenému rozpočtu (2 096 893 €) bolo v rámci Daňových príjmov. Je zrejmé, že pri úpravách v rámci tejto položky sa postupovalo optimistickejšie, ako bol v konečnom dôsledku vývoj daných príjmov. Daňové príjmy majú podiel na dosiahnutých celových príjmoch 46,73%, ich pokles oproti predchádzajúcemu obdobiu je citeľný (rok 2022 - 58,03%).

Najvyšší podiel na dosiahnutých celových príjmoch 48,82% je vykázaný v Grantoch a transferoch. Zaujímavo vyzerá percentuálne porovnanie plnenia Nedaňových príjmov k upravenému rozpočtu (Nedaňové príjmy bežné 118,75%, Nedaňové príjmy kapitálové 10,19%). Je potrebné v priebehu rozpočtového obdobia, v rámci rozpočtových opatrení, citlivejšie reagovať na vývoj plnenia jednotlivých položiek.

C.2 Čerpanie rozpočtu výdavkov

Čerpanie rozpočtu PSK v roku 2023 vo výdavkovej časti bolo nasledovné:

Tabuľka 4

Výdavky €	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie výdavkov	Čerpanie UR %
Σ 600+700	255 748 616	465 341 285	398 759 168	85,69
600 Bežné výdavky	245 748 616	273 375 294	265 865 435	97,25
Úrad PSK	15 278 616	19 293 417	17 402 143	90,20
Projekty	5 000 000	6 480 927	5 783 828	89,24
Doprava	61 400 000	65 391 729	64 858 721	99,18
Kultúrne služby	16 770 000	16 202 819	15 911 004	98,20
Vzdelanie	102 100 000	118 627 624	115 419 764	97,30
Sociálne zabezpečenie	44 600 000	47 378 778	46 489 975	98,12
700 Kapitálové výdavky	10 000 000	191 965 991	132 893 733	69,23
Úrad PSK	3 000 000	33 520 460	19 754 354	58,93
Projekty	7 000 000	87 907 108	84 798 243	96,46
Doprava	0	47 997 506	20 341 688	42,38
Kultúrne služby	0	15 743 780	5 531 602	35,14
Vzdelanie	0	6 032 001	2 048 725	33,96
Sociálne zabezpečenie	0	765 136	419 121	54,78

V znení funkčnej klasifikácie bolo čerpanie výdavkov smerované do týchto oblasti financovania:

- **Úrad PSK**, ktorým sa realizovali výdavky úradu a činnosť zastupiteľstva, prenesený výkon štátnej správy v oblasti vzdelávania, splátky úrokov z návratných zdrojov, prípravne činnosti, výdavky v súvislosti s krízou z dôvodu vojnového konfliktu a účelové dotácie (zmysle VZN č. 78/2019 o poskytnutí dotácií z vlastných príjmov) a ďalšie výdavky zahrnuté pod túto oblasť, tak ako sú popísané v návrhu záverečného účtu,

- **Projekty**, kde sú vykazované prostriedky na financovanie projektov z fondov EÚ a iných finančných mechanizmov implementovaných Úradom samosprávneho kraja ako aj organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK. V rámci tejto oblasti boli v roku 2022 vykazované aj výdavky na financovanie príspevkovej organizácie Energetická agentúra Smart Regiónu PSK, odboru SO pre IROP, odboru cezhraničných programov a Informačno – poradenského centra EŠIF,
- **Doprava**, na oblasť cestnej dopravy a na vykrytie strát pre dopravcov z poskytovania služieb vo verejnom záujme a na výkon činnosti v oblasti správy a údržby ciest a služby spoločnosti IDS Východ, s.r.o.,
- **Kultúrne služby** na realizáciu regionálnych kultúrnych aktivít, opravy, rekonštrukcie a obnovu,
- **Vzdelávanie** a to v najväčšom podiele z rozpočtu na financovanie regionálneho školstva v rámci prenesených aj originálnych kompetencií na zabezpečenie činnosti aj v zmysle VZN č. 93/2022 aj kapitálové výdavky, tak ako sú popísané v návrhu záverečného účtu a na súkromné/cirkevné školské zariadenia (ZUŠ, ŠJ),
- **Sociálne zabezpečenie** na zabezpečenie sociálnych služieb vo vlastných zariadeniach a na spolufinancovanie neverejných poskytovateľov sociálnych služieb.

Podľa vykázaného čerpania bolo opätovne nízke čerpanie výdavkov k upravenému rozpočtu v rámci hlavnej kategórie **kapitálových výdavkov 69,23 %** avšak trend za celú kategóriu je pozitívny (predchádzajúce obdobie rok 2022 – 54,27 %, rok 2021- 44,31 %), z toho v položke **Kultúrne služby 35,14 %** (predchádzajúce obdobie rok 2022- 20,85 %) a **Úrad PSK 58,93 %** (predchádzajúce obdobie 39,55 %). **Prepad čerpania oproti predchádzajúcemu obdobiu** je položke **Vzdelávanie 33,96 %** (predchádzajúce obdobie rok 2022- 67,15 %), **Doprava 42,38 %**(predchádzajúce obdobie rok 2022- 62,28 %) a **Sociálne zabezpečenie 54,78 %**(predchádzajúce obdobie rok 2022- 65,90 %). Z predloženého prehľadu podľa jednotlivých investičných akcií je zrejme, že aj v roku 2023, **u niektorých nebolo uplatnené žiadne čerpanie.**

Je potrebné do budúcností venovať lepšiu pozornosť pri plánovaní, nastavovaní a riadení jednotlivých investičných akcií za oblasti – Vzdelávanie, Kultúrne služby a za oblasť Doprava, ktoré nedosiahli ani k polovičnému čerpaniu upraveného rozpočtu.

Pomerne výrazne k predchádzajúcemu obdobiu sa podarilo posilniť čerpanie za oblasť **Projekty** v kategórii 600 – Bežné výdavky 89,24 % (predchádzajúce obdobie 56,90 %) a v kategórii 700 – Kapitálové výdavky 96,46 % (predchádzajúce obdobie 73,97 %).

V rámci tejto oblasti je badateľný aj pozitívne trend pomeru zdrojového čerpania v prospech vlastných finančných zdrojov a to v pomere cca 1 : 2, pričom v predchádzajúcom období bol pomer približne 1 : 1.

Pomer finančných zdrojov čerpaných za oblasť Projekty bol nasledovný:

Tabuľka 5

Zdroje financovania – Projekty skutočné čerpanie v €	Vlastné a úverové zdroje	EÚ a ŠR SR zdroje
Σ	27 499 686	63 132 385
Bežný rozpočet	2 356 376	3 427 452
Kapitálový rozpočet	25 093 310	59 704 933
%	30,34	69,66

Z predloženého Záverečného účtu PSK za rok 2023 vyplýva, že viac ako tretina (34,88 %) príspevkových organizácií zriadených samosprávnym krajom ukončila svoje hospodárenie stratou, pričom príspevková organizácia je povinná dosahovať príjmy určené svojím rozpočtom.

Je zároveň potrebné v priebehu v nasledujúceho rozpočtového obdobia priebežne sledovať a operatívne nastavovať finančné vzťahy voči príspevkovým organizáciám, zároveň potrebné vyhodnocovať štruktúru vzniknutého záporného hospodárskeho výsledku podľa jednotlivých organizácií.

C.3 Finančné operácie

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Vývoj finančných operácií v roku 2023:

Tabuľka 6

Finančné operácie €	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Plnenie	Plnenie UR %
Finančné operácie príjmové	0	109 553 125	82 718 845	75,51
400 Príjmy z transakcií s finančnými aktívami	0	59 451 384	34 617 104	58,23
500 Prijaté úvery, pôžičky, návratné fin. výpomoci	0	50 101 741	48 101 741	96,01
Finančné operácie výdavkové	5 321 384	5 618 199	7 933 781	141,22
800 výdavky z transakcií s fin. aktívami a pasívami	5 321 384	5 618 199	7 933 781	141,22

Cez príjmové finančné operácie sa v priebehu roku 2023 do rozpočtu zapájali nevyčerpané prostriedky z minulého obdobia, prostriedky z rezervného fondu, fondu nevyčerpaných dotácií, z návratných zdrojov financovania a finančné prostriedky vedené na samostatných účtoch rozpočtových organizácií a prijaté zábezpeky.

Výdavkové finančné operácie boli použité na splácanie istín za úvery, poskytnuté návratné finančné výpomoci a vrátené zábezpeky.

C.4 Poskytnuté dotácie z rozpočtu PSK

Prešovský samosprávny kraj poskytol v zmysle Zákona NR SR č. 583/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov dotácie obciam a právnickým osobám kde je PSK zakladateľom alebo má majetkovú účasť (§ 8 ods. 2 a 4) a v zmysle VZN č. 98/2021 o poskytovaní dotácií z vlastných príjmov PSK, na podporu všeobecne prospešných služieb (§ 8 ods. 5) v kategórií bežných aj kapitálových výdavkov, tak ako sú popísané v návrhu záverečného účtu.

D Majetok PSK

Vychádzajúc z údajov ročnej závierky k 31.12.2023 je štruktúra majetku Prešovského samosprávneho kraja v členení za Úrad PSK, rozpočtové a príspevkové organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK nasledovná:

Tabuľka 7

Majetok PSK v €	PSK celkom	Ú PSK	Rozpočtové organizácie	Príspevkové organizácie
Dlhodobý nehmotný majetok	795 688	618 564	103 136	73 988
Dlhodobý hmotný majetok	546 734 835	101 479 753	347 236 934	98 018 149
Dlhodobý finančný majetok	9 167 067	9 167 067	0	0
Σ	566 697 590	111 265 384	347 340 070	98 092 137

V porovnaní so stavom k 1.1.2023 sa celková hodnota majetku navýšila viac ako dvojnásobne oproti predchádzajúcemu obdobiu o 112 236 871 €. Celkový nárast objemu je tradične alokovaný v rámci Dlhodobého hmotného majetku. Najvýraznejšia zmena stavu je na účtoch 021 – Stavby vo výške 74 518 802 € (predchádzajúce obdobie 33 987 811 €).

V rámci Dlhodobého nehmotného majetku bol pokles v súhrnej výške 80 829 €, pričom najväčší pohyb bol zamenený na účte 014 – Oceniteľné práva vo výške 96 624 €. K nárastu došlo iba na účte 013 – Softvér vo výške 58 263 € z titulu rôzneho zaradenia a vyradenia softvérového vybavenia, tak ako je to uvedené v rámci záverečného účtu (napr. Webové sídlo PSK v sume 86 053,20 €).

Na účtoch dlhodobého finančného majetku nedošlo k zmene stavu.

E Pohľadávky a záväzky PSK

E.1 Bilancia pohľadávok

Prešovský samosprávny kraj vykazuje k 31.12.2023 pohľadávky v nasledovnej štruktúre:

Tabuľka 8

Pohľadávky PSK v €	PSK celkom	Ú PSK	Rozpočtové organizácie	Príspevkové organizácie
Σ 2022	3 513 283	380 769	2 744 482	388 031
Σ 2023	4 403 360	602 335	3 302 775	498 252

Na viac ako pol miliónovom náraste pohľadávok v rámci rozpočtových organizácií sa podieľajú SÚC PSK (309 307 €) a zariadenia sociálnych služieb (166 656 €). **Pohľadávky po lehote splatnosti v rámci rozpočtových organizácií sú vykazované najvýraznejšie za oblasť sociálnych služieb vo výške 164 370 €, za oblasť vzdelávania v objeme 6 045 € a za SÚC PSK v čiastke 39 299€, tak ako je to podrobnejšie popísané v znení záverečného účtu.**

Na Úrade PSK je zaznamenaná zmena stavu tiež vo forme poklesu (221 556 €) v prevažnej miere z dôvodu súdneho rozhodnutia a zo zmien v postupoch účtovania.

V rámci príspevkových organizácií sa najproblematickejšie javia neuhradené pohľadávky za oblasť vzdelávania (75,13 % podiel na pohľadávkach príspevkových organizácií) za nájmy, ubytovanie a za odborný výcvik žiakov. Pri kultúrnych príspevkových organizáciách sú to najmä prevádzkové náklady, nájmy a archeologické výskumy. **V rámci kultúrnych príspevkových organizácií sú evidované pohľadávky po lehote splatnosti vo výške 31 320 €.**

K nevymožiteľným pohľadávkam boli v priebehu roku 2023 vytvárané opravné položky a pri ich vymáhaní sa postupuje v zmysle Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom PSK.

E.2 Bilancia záväzkov

Prešovský samosprávny kraj vykazuje k 31.12.2023 nasledovné záväzky v členení za úrad a organizácie :

Tabuľka 9

Záväzky PSK v €	PSK celkom	Ú PSK	Rozpočtové organizácie	Príspevkové organizácie
Σ 2022	121 528 449	102 398 506	14 885 308	4 244 635
Σ 2023				

Za účtovné obdobie roku 2023 došlo k nárastu celkových záväzkov o 30 283 254 €. Najväčší nárast oproti predchádzajúcemu obdobiu je na účtoch 273 – Prijaté návratné finančné výpomoci od subjektov VS (20 037 358 €) a 461 – Bankové úvery (14 690 163 €). Na týchto účtoch sú aj najväčšie objemové zostatky v evidencií Úradu PSK.

Neuhradené záväzky po lehote splatnosti Prešovský samosprávne kraj v zmysle predloženého návrhu neeviduje.

F Peňažné fondy PSK

Prešovský samosprávny kraj mal v roku 2023 zriadené štyri peňažné fondy a to rezervný fond, investičný fond, fond nevyčerpaných dotácií a sociálny fond.

F.1 Rezervný fond

Tvorba a čerpanie rezervného fondu v roku 2023:

Tabuľka 10

Rezervný fond	€
Stav k 1.1.	29 424 505
Tvorba	18 104 453
čerpanie	20 359 892
Stav k 31.12.	27 169 066

Tvorba a čerpanie rezervného fondu boli v súlade s uzneseniami Zastupiteľstva PSK.

F.2 Fond nevyčerpaných dotácií

Tvorba a čerpanie fondu nevyčerpaných dotácií v roku 2022:

Tabuľka 11

Fond nevyčerpaných dotácií	€
Stav k 1.1.	3 702 652
Tvorba	1 938 999
čerpanie	2 707 422
Stav k 31.12.	2 934 229

Fond nevyčerpaných dotácií bol zriadený v roku 2020. Zmeny na účte boli v znení uznesení zastupiteľstva. Čerpanie bolo realizované v zmysle schváleného účelu daného fondu.

F.3 Investičný fond

Tento fond v roku 2023 nebol využívaný.

F.4 Sociálny fond

Tvorba a čerpanie sociálneho fondu v roku 2023:

Tabuľka 12

Sociálny fond	€
Stav k 1.1.	25 787
Tvorba	91 205
čerpanie	91 582
Stav k 31.12.	25 140

Tvorba a použitie sociálneho fondu bolo v znení Zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a v znení kolektívnej zmluvy.

G Prehľad o stave a vývoji dlhu PSK

Podmienky na prijatie návratných zdrojov financovania stanovuje § 17 ods. 6 Zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého vyšší územný celok môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, ak celková suma dlhu neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

V znení § 17 ods. 7 Zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa celkovou sumou dlhu vyššieho územného celku rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania a záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce alebo vyššieho územného celku. Pre hodnotenie sa do celkovej sumy dlhu vyššieho územného celku v zmysle § 17 ods. 8 vyššie citovaného zákona nezapočítavajú záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie pred financovania spoločných programov SR a EÚ najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy.

Celkový vykazovaný dlh PSK k 31.12.2023 je vo výške 84 632 283,87 €. Čo na porovnanie k skutočným bežným príjmom predchádzajúceho roka predstavuje 32,01 % objemu a celkové ročné splátky návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov vo výške 6 989 624,40 € činia

3,78 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka znížené o prostriedky poskytnuté z rozpočtu iného subjektu VS a EÚ.

V podstate podobný objem dlhu oproti stavu za rok 2022 nevyžaduje potrebu formálnych postupov na jeho zníženie tak ako je to uvedené v § 9 – 12 Zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samospráv.

H Výsledok hospodárenia PSK

Výsledok rozpočtového hospodárenia sa zisťuje zúčtovaním celkových príjmov a výdavkov ako výsledok ich súhrnnej bilancie.

Výsledok rozpočtového hospodárenia môže byť prebytok alebo schodok rozpočtu. Podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je prebytkom rozpočtu kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu, schodkom rozpočtu je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu.

Pod príjmami a výdavkami sa chápu bežné príjmy a výdavky a kapitálové príjmy a výdavky.

Plnenie rozpočtu a výsledok hospodárenia bol nasledovný:

Tabuľka 13

Rozpočet PSK	Príjmy	Výdavky	Prebytok/Schodok
Bežný rozpočet	299 909 867,18	265 865 435,50	34 044 431,68
Kapitálový rozpočet	63 934 976,36	132 893 733,04	-68 958 756,68
Rozpočet spolu	363 844 843,54	398 759 168,54	-34 914 325,00
Vylúčenie FP podľa § 16 ods. 6 zák. č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy			3 365 606,13
Finančné operácie	82 718 845,18	7 933 781,24	74 785 063,94
Zostatok FP po usporiadaní podľa § 16 ods. 6 zák. č. 583/2004 a po započítaní usporiadaného zostatku FO			34 507 075,54

Rozpočtový výsledok hospodárenia za rok 2023 je **schodok vo výške 34 914 325,00 €**.

Po vylúčení nevyčerpaných účelovo určených finančných prostriedkov v súlade s § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy z prebytku rozpočtu a po navýšení o usporiadaný zostatok finančných operácií je zostatok finančných prostriedkov vo výške **34 507 075,54 €**.

V zostatku finančných prostriedkov je zahrnutý aj zostatok nepoužitých návratných zdrojov financovania objemu **22 703 210,28 €**.

Zostatok finančných prostriedkov po vylúčení nepoužitých úverových zdrojov vo výške 11 803 865,26 € sa navrhuje previesť do peňažných fondov a to do:

Fondu nevyčerpaných dotácií 6 246 156,00 €

Rezervného fondu 5 504 205,92 €

a v zmysle zmluvných podmienok prostriedky SIH 53 503,34 € ponechať na určenom účte.

V predloženom návrhu záverečného účtu je spracovaný výsledok hospodárenia aj v súlade s metodikou ESA 2010.

I Záver

Návrh Záverečného účtu PSK za rok 2023 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 Zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Súčasťou záverečného účtu v znení § 16 ods. 5 písm. g) Zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je Hodnotiaca správa programového rozpočtu PSK za rok 2023.

Návrh Záverečného účtu v znení § 16 ods. 9 Zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a v znení § 9 ods. 3 Zákona NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov bol sprístupnený v zákonom stanovenej lehote, t. j. najmenej 15 dní pred jeho schválením na úradnej tabuli PSK a na webovom sídle PSK.

Riadna účtovná závierka k 31.12.2023 a rozpočtové hospodárenie samosprávneho kraja bolo overené audítorom v znení § 16 ods. 3 Zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a v znení § 9 ods. 4 Zákona NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov.

Návrh Záverečného účtu PSK za rok 2023 bol v súlade § 19e ods. 1 písm. c) Zákona NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov postúpený hlavnému kontrolórovi PSK k spracovaniu odborného stanoviska k návrhu záverečného účtu.

Na základe uvedeného v súlade § 16 ods. 10 písm. a) zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy odporúčam Zastupiteľstvu PSK uzatvoriť prerokovania návrhu Záverečného účtu za rok 2023 výrokom

„Celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad“

V Prešove 30.04.2024

PhDr. Marcel Novotný, PhD.
hlavný kontrolór
Prešovského samosprávneho kraja